НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра транспортних технологій та засобів у АПК

ЗАТВЕРДЖЕНО
Механіко-технологічний факультет
“19” травня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЄВРОПЕЙСЬКА ТРАНСПОРТНА ПОЛІТИКА

Галузь знань: 27 Транспорт
Спеціальність: 275 «Транспортні технології (за видами)»
Освітня програма Транспортні технології на автомобільному транспорті
Факультет (ННІ) механіко-технологічний
Розробники: к.т.н., доцент Опалко В.Г.,
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни **«Європейська транспортна політика»**

Дисципліна «Європейська транспортна політика» спрямована на вивчення цілей, принципів та інструментів реалізації транспортної політики Європейського Союзу. У межах дисципліни розглядаються основні стратегічні документи ЄС у сфері транспорту, розвиток транс'європейської транспортної мережі (TEN-T), питання сталої мобільності, безпеки перевезень, цифровізації транспортних систем, екологізації транспорту та гармонізації транспортного законодавства. Особлива увага приділяється процесам інтеграції транспортної системи України до європейського транспортного простору та впровадженню європейських стандартів у транспортній галузі.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	*Бакалавр*	
Спеціальність	*275 «Транспортні технології (за видами)»*	
Освітня програма	*Транспортні технології на автомобільному транспорті*	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	*Обов'язкова*	
Загальна кількість годин	*120*	
Кількість кредитів ECTS	*4*	
Кількість змістових модулів	*2*	
Форма контролю	*Іспит*	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	*3*	*4*
Семестр	*5*	*7*
Лекційні заняття, год.	*30*	*6*
Лабораторні заняття, год.	*-*	*-*
Практичні, семінарські заняття, год.	*15*	*10*
Самостійна робота, год.	*75*	*104*
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	*3 год.*	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системних знань про принципи, механізми та інструменти транспортної політики Європейського Союзу, набуття навичок аналізу європейського транспортного законодавства, стратегій розвитку транспорту та мобільності, а також розуміння особливостей інтеграції транспортної системи України до єдиного транспортного простору ЄС.

Перелік освітніх компонент, які передують вивченню навчальної дисципліни *(за їх наявності)* – основи транспортних технологій, іноземна мова.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у галузі транспорту з використанням теорій та методів транспортної науки на основі системного підходу та з врахуванням комплексності та невизначеності умов функціонування транспортних систем.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність проведених досліджень на відповідному рівні.

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК-1 Здатність аналізувати та прогнозувати параметри і показники функціонування транспортних систем та технологій з урахуванням впливу зовнішнього середовища.

СК10. Здатність оцінювати та забезпечувати ергономічну ефективність транспортних технологій.

СК11. Здатність оцінювати та забезпечувати безпеку транспортної діяльності.

СК12. Здатність організовувати міжнародні перевезення

СК 18. Здатність організовувати і рахувати вуглецевий слід і вживати заходів для його зменшення та регенерації

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 4 Давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати іноземною мовою на достатньому для професійної діяльності рівні.

ПРН 8 Розробляти, проектувати, управляти проектами у сфері транспортних систем та технологій.

ПРН 10 Розробляти та використовувати транспортні технології з врахуванням вимог до збереження навколишнього середовища.

ПРН 13 Організовувати та управляти перевезенням вантажів в різних сполученнях. Вибирати вид, марку, тип транспортних засобів 9 (суден) та маршрутів руху. Контролювати хід виконання перевезення.

ПРН 15 Оцінювати параметри транспортних потоків. Проектувати схеми і мережі транспортних систем. Розробляти технології оперативного управління транспортними потоками.

ПРН 17 Розробляти ланцюги постачань та оцінювати їх ефективність. Установлювати зв’язки між різними ланцюгами постачань. Визначення функцій логістичних центрів. Аналізувати особливості супутніх інформаційних і фінансових потоків.

ПРН 21 Впроваджувати методи організації безпечної транспортної діяльності.

ПРН 23 Розпізнавати якісні і кількісні показники експлуатації транспортних засобів (суден). Оцінювати елементи конструкції транспортних засобів (суден). Установлювати зв'язок між елементами конструкції транспортних засобів (суден).

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижнів	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	л	п	інд	с.р.		л	л	п	інд	с.р.
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**
Змістовий модуль 1. Формування та стратегічні й нормативно-правові засади транспортної політики ЄС													
Тема 1. Європейський Союз: становлення, інституції та основні напрями діяльності	1, 2	8	**4**				6	12	2		2		8
Тема 2. Міжнародна торгівля та торговельне регулювання	3	10	**2**		2		6	8					8
Тема 3. Право ЄС та система технічного регулювання у транспортній сфері	4,5	15	**4**		2		7	13	2		2		9
Тема 4. Формування та еволюція спільної транспортної політики ЄС	6	9	**2**				7	9					9
Тема 5. Стратегічні засади сучасної транспортної політики ЄС: стала, безпечна та розумна мобільність	7, 8	9	**4**		2		7	9					9
		69	***14***		***6***		***45***	***69***	***4***		***6***		***59***
Змістовий модуль 2. Реалізація транспортної політики ЄС та інтеграція України до європейського транспортного простору													
Тема 6. Транс'європейська транспортна мережа (TEN-T), транспортні коридори та мультимодальність	9,10		**4**		2		5	9			2		7
Тема 7. Особливості транспортної політики ЄС за окремими видами транспорту	11	19	**2**		4		5	12	2		2		8

Тема 8. Політика ЄС у сфері автомобільного транспорту: нормативно-правове регулювання та вимоги до перевізників	12-14	22	**6**				5	7					7
Тема 9. Інтеграція України до європейського транспортного простору	15	19	**2**		2		5	8					8
Разом за змістовим модулем 2		***51***	***14***		***10***		***30***	***51***	***2***		***4***		***45***
Усього годин		***120***	***30***		***15***		***75***	***120***	***6***		***10***		***75***

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Європейський Союз: становлення, інституції та основні напрями діяльності	4
2	Міжнародна торгівля та торговельне регулювання	2
3	Право ЄС та система технічного регулювання у транспортній сфері	4
4	Формування та еволюція спільної транспортної політики ЄС	2
5	Стратегічні засади сучасної транспортної політики ЄС: стала, безпечна та розумна мобільність	4
6	Транс'європейська транспортна мережа (TEN-T), транспортні коридори та мультимодальність	4
7	Особливості транспортної політики ЄС за окремими видами транспорту	2
8	Політика ЄС у сфері автомобільного транспорту: нормативно-правове регулювання та вимоги до перевізників	6
9	Інтеграція України до європейського транспортного простору	2

4. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	назва теми	Кількість годин
1	Політика європейської інтеграції та Україна	2
2	Торговельне регулювання ЄС та його вплив на міжнародні вантажні перевезення	2
3	Тренди транспортної політики ЄС	2
4	Європейські транспортні коридори TEN-T та їх мультимодальна інфраструктура	4
5	Регламенти та директиви єс в контексті угоди асоціацію між Україною та Європейським Союзом	4

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Еволюція транспортної політики Європейського Союзу: від створення спільного ринку до Єдиного європейського транспортного простору.	15
2	Транс'європейська транспортна мережа (TEN-T) та перспективи інтеграції транспортної системи України до європейських транспортних коридорів.	10
3	Європейський зелений курс (European Green Deal) та його вплив на розвиток транспортного сектору.	10
4	Мультимодальні перевезення в ЄС: сучасний стан, переваги та перспективи розвитку.	10

5	Інтелектуальні транспортні системи (ITS) та цифровізація транспортних послуг у країнах Європейського Союзу.	10
6	Стала міська мобільність у країнах ЄС: аналіз досвіду одного європейського міста (за вибором студента).	10
7	Гармонізація транспортного законодавства України з правом Європейського Союзу в межах Угоди про асоціацію.	10

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

(вибрати необхідне чи доповнити)

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист лабораторних/практичних, розрахункових/графічних робіт, проектів;
- самооцінювання.

7. Методи навчання *(вибрати необхідне чи доповнити):*

- метод практико-орієнтованого навчання;
- метод проєктного навчання;
- кейс-метод;
- метод перевернутого класу, змішаного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод гейміфікованого навчання.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1.		
Політика європейської інтеграції та Україна	Знати основні етапи європейської інтеграції України та цілі транспортної політики ЄС. Вміти аналізувати вплив євроінтеграційних процесів на розвиток транспортної системи України.	20
Лабораторна/практична робота 2. Торговельне регулювання ЄС та його вплив на міжнародні вантажні перевезення	Знати принципи функціонування внутрішнього ринку ЄС, особливості зони вільної торгівлі та безвізового режиму. Вміти оцінювати їх вплив на міжнародні перевезення пасажирів і вантажів.	20
Лабораторна/практична робота 3. Тренди транспортної політики ЄС (на основі Білих книг транспорту)	Знати основні положення Білих книг транспорту та стратегічні цілі транспортної політики ЄС. Вміти аналізувати сучасні тенденції розвитку транспортного сектору Європейського Союзу.	20
Самостійна робота 1		5
Самостійна робота 2		5
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		**100**

Модуль 2		
Лабораторна/практична робота 4. Європейські транспортні коридори TEN-T та їх мультимодальна інфраструктура	Знати структуру TEN-T, основні міжнародні транспортні коридори та їх призначення. Вміти характеризувати роль України у розвитку європейських транспортних мереж.	30
Лабораторна/практична робота 5. Регламенти та директиви єс в контексті угоди асоціацію між Україною та Європейським Союзом	Знати основні регламенти та директиви ЄС у сфері транспорту та їх значення для України. Вміти аналізувати стан імплементації європейських норм у національне законодавство.	30
Самостійна робота 3		5
Самостійна робота 4		5
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		**100**
Навчальна робота		**(М1 + М2)/2*0,7 ≤ 70**
Екзамен/залік		**30**
Всього за курс		**(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100**
Курсовий проект/робота		**100**

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

1. Електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - *https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3862*);

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Європейська економічна інтеграція: навчальний посібник / С.М. Кваша, О.М. Файчук, О.В. Файчук. – К.: НУБіП України, 2019. – 282 с. http://dglib.nubip.edu.ua:8080/bitstream/123456789/6227/1/Kvasha_Faychuk_Evropeyska%20economichna%20integracij.pdf

2. Європейський союз: політка, економіка, право: навч. пос. / за ред. Н. В. Антонюк, М. М. Микієвича. – Львів, 2005. – 532с.
3. Зелений курс в ЄС та Україні: виклики та перспективи https://voxukraine.org/zelenyj-kurs-v-yes-ta-ukrayini-vyklyky-ta-perspektyvy/
4. Біла Книга – Транспорт ПЛАН РОЗВИТКУ ЄДИНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ТРАНСПОРТНОГО ПРОСТОРУ — НА ШЛЯХУ ДО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ ТА РЕСУРСОЕФЕКТИВНОЇ ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ https://brdo.com.ua/wp-content/uploads/2016/01/1_Bila-knyga-transport-plan-rozvytku-yedynogo-yevropey-skogo-transportnogo-prostoru-na-shlyahu-do-konkuretnospromozhnoi-ta-resursoefektyvnoi-.pdf
5. A single internal market without borders https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/single-market_en
6. Single market and standards https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market_en
7. GREEN PAPER on the impact of Transport on the Environment - A Community strategy for "sustainable mobility" https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/98dc7e2c-6a66-483a-875e-87648c1d75c8/language-en
Green Paper: Towards a new culture for urban mobility [COM(2007)55] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52007DC0551&from=EN